

Дата: 19.09.2023

Урок № 3

Тема: Вставні конструкції. Розділові знаки

Мета: розширити знання учнів про однорідні члени речення; удосконалювати навички використання вставних слів і речень у мовленні, вміння виділяти їх на письмі; розвивати комунікативні навички; виховувати патріотичні почуття.

Матеріали до уроку:

Списати речення. Звернути увагу на виділені слова. Яка їх роль у реченні?

Із Кременцем *(у цьому можна переконатися, пройшовши вулицями міста і відвідавши місцевий музей)* пов'язане життя чи перебування багатьох письменників, культурних та громадських діячів.

У.Самчук, *немає сумніву*, — один із найпопулярніших українських письменників, культурних та громадських діячів.

Мабуть, немає нині в Україні людини, яка б не знала імені У.Самчука, не прочитала його знаменних романів «Волинь» та «Марія».

Дати відповіді на поставлені запитання (письмово):

— Як називаються виділені у тексті слова і речення?

— Яка їх роль у реченні?

— Як виділяються у реченні вставні слова, словосполучення і речення?

— *Знайти речення із вставними конструкціями; визначити їхню роль у реченні.*

Володько прийшов дорожиною під живоplotом, а після звернув направо у вузьку, закриту садами вуличку, що веде аж до брами подвір'я. Колись тут бавились дітьми. Отам за брамою ховалися. На тих широких дверях та стінах малювали крейдою або вуглем страшного Діда-Рачинця. Приглянувшись удень, напевно, можна помітити ті дивовижні малюнки. Від брами вбік, між хлівом і шопою, вузьенькі, темні суточки. Від Тетяниного саду відгороджені plotом і зарослі густою

бузиною. Від брами просто дорогою на подвір'я „Панка” Івана, а наліво „до дядька”...

Володько завернув на подвір'я. Проти нього стояла велика, біла, крита чорною бляхою хата. Здоровенна широка яблуня, здається, постаріла. Перед вікнами хати широкий квітник і розлогий молодий сад. Прокинувся старий собака Дунай — у дядька від давна-давен всі собаки зуться Дунаями, — кілька разів ледачо брехнув, але пізнав Володька, підбіг до нього й почав розмахувати товстим кудлатим хвостом.

Розрізнення одних і тих же слів, які можуть виступати в ролі вставних слів і членів речення.

— *Демонстрація таблиці.*

Слова, які можуть бути і в ролі вставних слів і членів речення: **здається, може бути, навпаки, зрозуміло, одним словом, на щастя, кажуть, зрозуміло, з одного боку, краще сказати, без сумніву, з другого боку, таким чином, видно, дійсно.**

Слова, які вживають тільки як вставні: **будь ласка, мабуть, отже, по-перше, по-друге, по-третє.**

Слова, які ніколи не бувають вставними: **раптом, якраз, між тим, навіть, однак, одначе, приблизно, лише, майже, все-таки, адже, до того ж, проте, принаймні.**

— *Записати ці слова у зошити.*

Порівняйте речення, знайдіть слова, які можуть вживатися у ролі вставних і членів речення.

Коли Улас Самчук покидав рідний край, йому здавалось, що це ненадовго. Слова великої любові, здавалось, бриніли в душі нашого письменника-земляка і, сповнені глибокої туги за родиною, втраченою Батьківщиною, лягли на чисті аркуші паперу. На полиці ви бачите твори У.Самчука та дослідницькі роботи про

письменника. Улас Самчук, бачите, ніколи не зраджував ідеалів честі, людської гідності.

— Скласти по одному реченні з кожної групи (тема «Улас Самчук і його твори»).

Дати відповіді на запитання, ввівши у речення вставні речення

- Де і коли народився У. Самчук?
- Якої престижної нагороди не отримав У. Самчук?
- Які проблеми порушує У. Самчук у романі «Марія»?

Домашнє завдання. Опрацювати § 34 та виконати вправу 7.

**Фото виконаних завдань надсилати мені на електронну пошту
y.levchuk2976@gmail.com**

У темі листа вкажіть ваше прізвище, номер групи та № уроку.

